

KÖNYVTÁRI *híradó*

ORSZÁGOS
KÖNYVTÁR

MEGJELENIK HAVONTA

II. évfolyam, 7. szám

1958. július

Tizenöt év után ismét publikálja új külföldi tudományos könyveinek a beszerzését a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár. Tudományos könyvtári tevékenységünk hiánya volt ennek eddigi elhanyagolása, - pénzügyi, gazdasági és politikai körülmények miatt. Új kiadványsorozatunk első száma júniusban jelent meg, 50 oldalon, felöleli az első negyed-év könyvbeszerzéseit, több mint 300 műről számol be a csinos kiállítású füzet. A Feldolgozó osztály katalogizáló csoportja válogatta és rendezte sajtó alá az anyagot Gordon Erzsébet gondos és lelkiismeretes vezetésével.

Ujabb külföldi szerzeményeink jegyzéke válogatott: szépirodalmat, röpiratot és folyóiratot nem tartalmaz. Izléses és tetszetős címlapját Sárdy Károly tervezte.

Együtt van már az 1957. év teljes anyaga is, kb. 4000 könyv címleírásával, amit még ebben az évben kiadunk.

--- . ---

Volt igazgatónk, MÓD PÉTER, július 10.-én, csütörtök délután felkeresett bennünket és Lenin-köruti kerületi könyvtárunkban összegyűlt könyvtárosainkkal hosszasan elbeszélgetett külföldi élményeiről.

.*.*

Központunkban július 14.-től augusztus 20.-ig

NYÁRI SZÜNETET tartunk

Ervin kerületi könyvtárhálózatot, látókörük szélesedik, sok hasznos tapasztalatra tehetnek szert, melyeket saját munkaterületükön felhasználhatnak. Megjegyzendő, hogy nem egy-két napot, hanem ha a körülmények engedik, egy-két hónapot is eltöltenek majd a tapasztalateserére kijelölt könyvtárakban.

Sz. I.

= = = = =

HIREK A KERÜLETEKBŐL

Julius, augusztus hónapokban kerül sor a legtöbb Fővárosi Szabó Ervin kerületi könyvtárban a kötelező állományellenőrzésre. A könyvtárak megtették az előkészületeket, hogy a kitűzött határidőn belül ezt a fontos munkát elvégezzék.

A Fővárosi Szabó Ervin kerületi könyvtárak nyári zár-
vatartása alatt sok helyen lesznek kisebb-nagyobb átépítések, tatarozások, javítások. A gazdasági osztály részére komoly feladatot jelent az, hogy a szeptemberi nyitás előtt ezek a munkák befejeződjenek.

Nagyobb átépítésre kerül sor a 24, 44. számú könyvtárakban, kisebb átalakítások lesznek az 5, 6, 41. sz. könyvtárakban.

KÖNYVTÁRUNK SPORTKÖRE augusztus végén női asztali teniszversenyt rendez a központban. Nevezni lehet Szakmári Istvánnánál /Katalogizáló/ augusztus 19.-ig. A gyengébb játékosokkal minden kedden és csütörtök délután könyvtárunk versenyjátékosai tréninget tartanak. Az asztali tenisz felszerelésünk mindenkinek rendelkezésére áll.

+ + + + +

AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRÜGYI TANÁCS júliusi ülésén Debrecenben a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kerületi könyvtárainak könyvállományának összetételével és fejlesztési problémáival foglalkozott.

- . -

hozzászólás a kerületi könyvtárosok továbbképzéséhez.

Mint a legidősebb korosztályhoz tartozó könyvtáros kívánok hozzászólni az elmúlt évi szakoktatáshoz.

Személyes jellegű mondanivalóval kezdem a beszámolót. Nyugodtan állithatom, hogy én ott fejeztem be a középiskolában a fizikát, ahol a mai fiatalok elkezdik. Mi tanultunk fénytant, hőtant, mechanikát és egy keveset az elektromos alapismeretekből. A mai ifjuság jóformán itt kezdi. Már egy VIII-os általános iskolás is teljesen tisztában van a rádió szerkezetével, nem egy közülük maga is épít rádiót. Tanulnak az atomról, a világűr titkairól és csupa olyasmiről, amiről a régieknek ugyyszólván nem is beszéltek.

Érdeklődő ember lévén, én ott igyekeztem pótolni hiányos természettudományi ismereteimet, ahol tudtam. Legfőbb ismereti forrásom a fiam volt, aki minden újabb felfedezésről, kutatásról részletesen tájékoztatott, minden mondata után megkérdezve: - Érted anyu? - Nagyjából értettem a dolgokat s kissé bosszantott fiam állandó kérdése. Mikor azonban a kibernetikáról először hallottam, szinte elégtétellel feleltem neki: na, végre van valami, amire nyugodtan mondhatom, hogy nem értem.

Tájékozatlanságom azonban nem tartott sokáig - és itt jutok el az oktatási év anyagának számomra egyik legmegragadóbb előadásához: Tarján Rezső: Gondolkodó gépek c. ismertetéséhez. A technika fejlődésének szédületes iramát, a fordítani és megfelelő kifejezéseket keresni tudó gépek korszakát olyan közérthetően, élvezetesen és szemléletesen ismertette az előadó, hogy négyoldalas jegyzetet készítettem azért, hogy ezuttal én kápráztassam el a fiamat új ismereteimmel.

Ugyanez volt a helyzet Barta Lajos: A geofizikai év ismertetése, jelentősége c. előadásánál. Addig én is, mint minden laikus, csak meghallgattam a rádió közleményeit a különleges és szabályos világnapokról, de nem mondott többet számomra, mint egy piaci jelentés. Az előadás óta tudom, hogy mi a geofizikai év és jelentősége.

Radnai Béla: "Az emberi lélek sajátossága" c. előadása ujszerű volt azért, mert első eset, hogy mi, könyvtárosok, pszichológiai kérdéseket fejtegettünk. Ezen a téren nem vagyok tájékozatlan, mert az én tanulási időmben elég bőséges pszichológiai ismeretre tehattünk szert. Könnyű volt a bekapcsolódás és nagyon hasznosnak tartom, hogy a sok emberrel foglalkozó könyvtárosok megismerjék a pszichológia új irányvonalát. A könyvtárakban megforduló ifjuságra gondolok elsősorban, akinek bizalmát megnyerve, lelki sajátosságait megismerve, a könyvtáros jó irodalmi ízlést alakíthat ki benne, megóvhatja a rossz könyvek káros hatásától és az olvasni va-

lók kiválogatásával esetleg egész életre szóló irányt adhat fejlődésének.

Salgó László előadása a nemzetközi politika időszerű kérdéseiről hasznos volt. Fontos, hogy mi, könyvtárosok politikai kérdésekben helyesen tájékozottak legyünk, mert az olvasókkal való foglalkozás közben nem egyszer kerülnek szóba politikai kérdések, melyekre irányítás nélkül nem mindig tudnánk időszerű és helyes választ adni.

Dobos Piroska a prágai tanulmányút tapasztalatait mondta el nekünk. Szakmai szempontból fontos, hogy megismerkedjünk a külföldi könyvtáraival, munkájukból itt is hasznosítsuk mindazt, ami korszerűbb a hazainál és lehetővé teszi az olvasóközönség igényeinek jobb kielégítését. Várjuk a további beszámolókat, minél több külföldi könyvtár munkájáról szeretnénk hallani a jövőben.

A mai német irodalomról címmel Vajda György előadása felejthetetlen élményt és munkánkhoz sok új ismeretet nyújtott, irodalmi látókörmünket kiszélesítette. Számos ismert és kevésbé ismert író látunk új megvilágításban. Szemléletes képet kaptunk az új német színpadtechnikáról és drámáról.

Mesterházy Lajos író komoly irodalmi problémákat fejtegetett oly szellemes és élvezetes módon, hogy még órákig elhallgattuk volna.

Jelentős volt számunkra Hegedüs Géza író mindvégig szóra-koztató, franciásan szellemes és könnyed előadása a problematikus írókról és művekről. A sok, sok súlyos "miért" pihentető és derűs megoldást nyert előttünk. Tájékoztatót kaptunk arról, hogyan feleljünk az olvasók felénk irányzott, szintén igen sok "miért"-jére.

Összefoglalva: az oktatás időszerű, praktikus, a követelményekhez igazodó és a való élet diktálta haladás szögálatában állt.

Az előadók egytől-egyig kiváló szakemberek voltak, akik az előadás módszereivel is tökéletesen rendelkeztek. Különböző koru és műveltségi nivón álló emberek számára egyaránt érthető, világos és élvezetes előadásokat tartottak és olyan alapot adtak a különböző tudományokban, hogy ezekre támaszkodva mindenki nagy segítséget kapott a továbbképzésre.

Visszagondolva az elmúlt évek oktatására, véleményem szerint az idej oktatás messze túlhaladta érdeklőségben és színvonalban a régieket. Módszerében is előnyös változás történt, mert nem az iskolás visszakerdezésekkel biztosították az állandó érdeklődést, hanem azzal, hogy olyan témát választottak és azt úgy adták elő, hogy az mindenkit lekött.

dr. Oszoly Kálmánné

A gyermekkönyvtárosi tanfolyamról

A gyermekkönyvtári dolgozók továbbképzése érdekében a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és a Könyvtárügyi Tanács 1957 novemberében egyéves tanfolyamot indított. A tanfolyam f. év július 2.-án ért véget. Ez volt az országban az első gyermekkönyvtárosi tanfolyam.

24 előadásban kapták meg a hallgatók a gyermekkönyvtári dolgozók számára legfontosabb tudnivalókat. Négy előadásban pszichológiát hallgattak, a többi előadás szakismereteket, könyvtárpedagógiát és gyermekirodalom-elemzést nyújtott. A tanfolyam úttörőjellegű volt. Nehézséget okozott a bőséges magyar nyelvű szakirodalom hiánya és nem állott rendelkezésünkre megfelelő számú, a szakirodalomban és ugyanakkor a gyermekpszichológiában is jártas előadógárda, kevés kivétellel mégis sikeresek, eredményesek voltak az előadások. Kibővítették és továbbfejlesztették mindazokat az ismereteket, amelyeket néhány éven keresztül módszertani értekezleteken, gyermekkönyvtári tapasztalatszeréken és a többéves gyakorlati munka során már magukévá tettek könyvtárosaink.

A hallgatók jun. 18.-án és jun. 26.-án vizsgáztak. Kiváló felkészültségükről örömmel vett tudomást a vizsgáztató bizottság. Július 2.-án a Kossuth Klubban ünnepélyes keretek között tartottuk meg a tanfolyam záróünnepélyét, amelyen Révész elvtárs a Fővárosi Könyvtár nevében, Sallay István pedig a Könyvtárügyi Tanács gyermekkönyvtári szakbizottsága nevében szólott a hallgatókhoz. Mindketten hangsúlyozták a gyermekkönyvtári munka fokozottabb megbecsülését és köszönetet mondtak a tanfolyam hallgatóinak, szervezőinek, valamint előadóinak. A hallgatók nevében Tóth Dezsőné értékelte a tanfolyamot. Pármai Éva előadóművész szavatai tették még ünnepélyesebbé a meghitt összejövetelt. Végül a Szabó Ervin Könyvtár igazgatója kiosztotta a könyvjutalmakat és egy-egy szál rózsával együtt adta át a hallgatóknak a bizonyítványokat.

31 könyvtáros nyerte el nálunk először a gyermekkönyvtárosi tanfolyam elvégzéséről szóló szakbizonyítványt. 31 könyvtáros fogja még lelkesebben és nagyobb szaktudással végézni a kerületi könyvtárak gyermekolvasói között munkáját. Köszöntjük őket ebből az alkalomból és nehéz, fáradságos, de sok örömet jelentő munkájukhoz további sikereket kívánunk!

Bikácsi Lászlóné

Az Orsz. Könyvtárügyi Tanács és a Főv. Szabó E. Könyvtár
gyermekkönyvtárosi tanfolyamán /1957-58/ elhangzott
előadások jegyzéke

1957

Radnai Béla: Fejlődéslélektan.

Lénárd Ferenc: A pszichológiai szemlélet.

Tombor Tibor: A gyermekkönyvtárak raktározása, szabadpolc-
rendszere és könyvvédelme.

Lénárd Ferenc: A személyiség megismerése.

Tombor Tibor: A gyermekkönyvtárak építése, berendezése és
diszítése.

Surányi Gábor: A gyermek érdeklődésének fejlődése.

Irányi Lujza: A gyermekkönyvtár kölcsönzési munkája.

1958

Rác Aranka: Vázlat a gyermekirodalom történetéhez.

Thurnay Béláné: Foglalkozás a gyermekolvasóval.

Harsányi István: A történet, a népmese és a gyermekvers
szerepe a gyermek olvasóvá nevelésében.

Tombor Tibor: Kiállítás, plakát, faliújság.

Tóth Béla: Gyermekkönyvek elemzése. /A 7-9 éves gyermek
olvasmányainak elemzése./

Sallai István: A gyermekkönyvtár rendezvényei. I.

Tóth Béla: Gyermekkönyvek elemzése. /A 9-12 életévek./

Sallai István: A gyermekkönyvtár rendezvényei. II.

Holló Ferencné: Irodalmi fejtörők és kártyajátékok.

Harsányi István: Néhány megjegyzés három kedvelt ifjúsági
irodalmi műfajhoz.

Vargha Balázs: A serdülő fiúk olvasmányai.

Rác Aranka: A gyermekkönyvtárak katalógusai.

Irányi Lujza: Könyvtári ismeretek tanítása.

Kepes Ágnes: Serdülő gyermekek olvasmányai.

Rác Aranka: A gyermekkönyvtárak kialakulása, fejlődése és
szerepük a mai közművelődési könyvtárügyben.

Bikási Lászlóné: Gyermekmunkatársak. A gyermekkönyvtár
külső kapcsolatai.

D. Szemző Piroska: Gyermek- és ifjúsági lapjaink története.

Könyvek között a brüsszeli világkiállításon

/Részlet Pelejteci Tibor most készülő cikkéből/

Brüsszel ma a fény városa! Az ünnepi ruhába öltözött utcák, terok már messziről csillognak a pályaudvarra befutó esti vonat felé. Mindjárt a Gare du Nord-nál egy vilánykörtével körülrakott tizenötemeletes irodaház kápráztatja az érkezőket. A főutvonalak két házsora között végésvégig kivilágított transzparensok. E világvárosi fényhez nem szokott szemünk szinte hunyorog a hatalmas, köralaku és harmonikaszerűen vibráló Coca-cola reklám és a többi felvillanó fény láttán.

És nappal? - Zsufolt villamosok, autó, autó hátán és figyelmes iránytáblák a Világkiállítás felé. Vagy ahogy a belgák mondják röviden: az "Expo" felé. Akaratlanul is legelőször egy könyvüzletbe tévedünk be, brüsszeli térképet veszünk, 25 frs., elég drága! Szép, nagy, modern üzlet. Csak mi vagyunk bent, vevők. Kicsit elnézelődünk a sok könyv között. Szép és művészi rajzu fedőlapok, pompázó színek tarkabarkasága. Különösen a színes mesekönyvek szépek. A rajzokon Andersen mesék és vigyorgó tengeri kálozok váltakoznak egymás mellett.

Megkockáztatunk egy tapintatlan kérdést az eladóhoz: - Nagy a forgalmuk? - Szomorkás, kényszeredett mosoly és tagadó válasz. - Önök az elsők, - délután négy órakor.

Az Expo. Klasszikus, modern és hipermodern pavillonok városa. A főépület előtt tó. Csillogó szökőkutak és sok-sok színes virág. Tarka tulipánok ezernyi sokasága. A pavillonok közötti fő és mellékutvonalakon pedig fel- és aláhullámzó embertömeg bábeli nyelvzavarral.

A két fő ut fölött, kfs kétszemélyes kocsi függőpályán hordja azokat, akik felülről "madártávlatból" akarják nézni a kiállítást. Ez a "Telelift". Elmegy a 102 m. magas Atomium kilenc nagy gömbje alatt is. Egy-egy ilyen gömb 18 m. átmérőjű, alumínium felülete gyönyörűen csillog.

Először mindenki a "nagyok" /Sz.U., U.S.A., francia és természetesen a belga/ kiállítását akarja látni. Ezek között is a szovjet és az amerikai pavillont. Szinte sodródunk az uton, a nagy tömegben a szovjet pavillon felé. Mert - amint azt már biztosan sokan meg is irták - a Szovjetunió kiállítása a leglátogatottabb. Es minden elfogultság nélkül megállapíthatjuk, hogy a legizléesebb is. Hatalmas, téglalapalaku csarnokában középpütt csak a földszinten van kiállítás. Ezáltal tágas, áttekinthető az egész. Körbe pedig, az emeleti galériák teli a fiatal szovjet élet és kultura alkotásaival. Van bőven nézni való!

A földszintről, ahol a szputnyikok eredeti nagyságban és T.U. 104-es láthatók, mozgólépcső visz fel az emeletekre, itt van a könyvek kiállítása is. Annak ellenére, hogy a cirill-betűs könyveket a látogatók zöme nem érti - sokan forgatják, nézegetik a képeket. Sok a tudományos mű. Külsőleg is tetszetős, erős kötésben. Az viszont talán túlzás, hogy a fedőlapokon alig van kép vagy rajz.

Elhelyezésük rendkívül izléeses. Az asztalokon szabadon és nagyság szerint elhelyezett könyvek között - amit egyetlen pavillonban sem láttam - sok szép virág! Formájára nézve a diszes kivitelű, egésvászonkötésű teljes Gorkij, L.Tolsztoj, Dosztojevszkij sorozat a legszebb.

Közben a szovjet balettművészetet ábrázoló képek és az eredeti díszletekkel bemutatott színpadok kicsinyített mása teszi változatossá a könyvkiállítást. Majd a szobrok és festmények következnek. Egy hármás férfialakot ábrázoló bronzszobor-csoport előtt meg kell állni, oly kifejező és megdöbbenően élethű. A címe: "Plus forte que la mort." Egy egész fiatal művész, Fivciski munkája. /Szül.1931-ben/.

Egy hatalmas üvegtérkép a Sz.U.-nak a világ legtöbb népével fennálló tudományos kapcsolatait mutatja be. Mindjárt mellette látható a Lenin Egyetem mintegy 6 m. hosszú és kb. 2 m. magas, márványból faragott makettje. - Hogy mennyien állják körbe ezt a kis remekművet, arról azt hiszem, nem is kell külön írni.

Sok a virág Lenin összes művei és az eredeti lenini dokumentációk körül is. Majd beszédes számadatok mutatják be, hogy a Sz.U.-ban milyen nagy mennyiségben adják ki a külföldi klasszikusokat. Jack Londont például 32 nyelven 18 millió példányban adták ki. Utána mindjárt Hugo és Verne következnek 13-13 millió példánnyal. Balzac, Wells, R. Rolland, Dickens szintén több milliós kiadást ért meg. De még Schillerből is 18 nyelven közel másfélmillió jelent meg. Shakespearera pedig már nem is emlékszem, oly magas példányszámban adták ki. Bucsuzóul belelapozunk egy gyönyörű, diszes orosznyelvű Petőfi kiadásba.

A szomszédos U.S.A. impozáns, nagy kör alakú pavillonjában keressük az amerikai könyvkiadás termékeit. Keressük, de nem találjuk. Már körüljártuk a pavillon közepén lévő kis tavat is, ahol a tó közepén lévő dobogóról, - mint a hollywoodi filmekben - lépcső vezet a magasba és csinos manequinok állandó divatbemutatót tartanak. Időnként felzúg a körülállók tapsa. Mivel a nézősereg zöme férfi - gondolom a nagy taps nem annyira a ruháknak, mint inkább a rövid szoknyák alól kiföhérlő formás női térdeknek szól. Igen érdekes még a színes televízió bemutatója. Üvegfalu helyiség mögött látni a felvételt és a kint elhelyezett televíziós készülékeken mindjárt a csodálatosan szép színes képet is. Kár - amint egy mérnöktől hallottam - hogy nagyobb távolságból még

életlen a vétel.

Az üvegfalú kalitkák egyikében végre találunk valamilyen könyvkiállítás févét is. 14 kocka lóg, sarkánál fogva felfüggesztve az üvegkirakat mennyezetére cróstitott dróton. És minden kocka oldalán egy-egy könyv. "History of jazz". "Doct. Dolittle utazásai" olvassuk egy-egy könyv címét. Hát ez minden? - Nem akarjuk elhinni és egy rendezőtől kérünk felvilágosítást. Még ott arrébb is van valami - mutatja. Tényleg egy kis ujságpavillont látunk a közelben. A tetején villanyujság. Körülötte pedig forgatható állványokon vagy 10.000 ponyva. Ugy ahogy mondom: ponyva, mégpedig a "javából"! Pontosan tizenötön kisebb változásokkal a férfi a nő nyakát csókolja, amitől a nő láthatóan elalélt. Vagy tizen démonarcú nő, onyhén szólva hiányos öltözékben. - Továbbá tűz, lassús lovas, pisztollyal hadonászó majom és intim hálószobajelenetek. Egynek a címe pedig: "The Génius", alatta a képen pedig egy nő meztelen hátulját mutatja.

No, azt hiszem ebből elég! Inkább az automatizálás jegyében kiállított gépeket, a mozgó és ujjaival fogni tudó robotembert csodáljuk meg, vagy az atommáglya működési elvét bemutató kis konstrukciót.

Képzőművészeti kiállításuk kevés anyagot mutat, nem jelentős. Érdekes még az a 6 m. átmérőjű "kis" fahasáb, amely egy 2.000 éves és 100 m. magas "ősfű" részeként került át a kontinensre. Méltán van sok csodálója.

SAKK VILLÁMVERSENY

Julius 12.-én, szombaton du. 2 órai kezdettel a központ olvasótermében a Közalkalmazottak Szakszervezete villám sakkversenyt rendezett. A versenyen minden közalkalmazott sakkhozó résztvehetett, függetlenül attól, hogy versenyző e az illető, vagy sem /kivételt képeztek a mesterjelöltek és a mesterek/. Szakszervezetünk biztosította a készleteket és az órákat. A versenyen - amelyen több versenyző is résztvett - a játékosok élénk harci kedvről tettek tanúságot. /A villámverseny lényege, hogy mindkét félnek 5-5 perc gondolkodási ideje van, tehát egy játszma legfeljebb 10 percig tarthat. Ha ezen idő alatt nem fejeződik be a parti, akkor az a fél veszít, aki először tullépi a gondolkodási időt./ A versenyen tizennyolcan indultak, könyvtárunk dolgozói közül négyen: Biró György, Fudgyas István, Pápay Lajos és Trink Károly. A győzteseknek és helyezetteknek Fekete

András, a Szakszervezeti Sportbizottság tagja adta át a díjakat. Az első három helyezett szép emléktárgyat, a 4-8 helyezettek oklevelet kaptak. A könyvtáriaknak a finisben nem ment, a verseny derekán még reménykedtünk, hogy az elsők között végzünk. Végül Biró 5-ik, Pápay és Trink 6-8-ik és Padgyas 17-18-ik helyen végzett. A zökkenőmentesen lebonyolított verseny valamennyiünk számára izgalmas küzdelmet és kellemes szórakozást nyújtott.

Biró György

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
1958. I. félévi főbb adatai

I. Központi és Pedagógiai Könyvtár

1956 .. 1957 1958

I. félévében

	1956	1957	1958
Könyvtári egységek száma			
a/ Központ	594.772	556.604	591.133
b/ Ped.Kvt.	100.994	103.874	107.834*
Szerzeményezés a/ Központ/db./	7.942	5.668	8.984
b/ Ped.Kvt.	2.037	1.096	1.441
Beiratkozott olvasók száma /Közp./	8.009	6.216	7.390
Kölcsönzők és helybenolvasók száma	66.183	38.021	54.850
Kölcsönzött és helybenolvasott könyvtári egységek száma	114.485	84.176	100.843

* Az ellenforradalom során elpusztult kötetek még nincsenek törölve.

II. Kerületi könyvtárak

1956 1957 1958

I. félévében

	1956	1957	1958
Könyvállomány /kötet/	786.242	832.770	820.768
Állománygyarapodás /kötet/	-	31.195	33.399
Beiratkozott olvasók száma	105.842	93.831	97.502
Ebből 14 éven aluli	28.602	24.133	24.554
Kölcsönzők száma	693.273	534.354	676.018
Kölcsönzött kötetek száma	2.085.356	1489.120	1960.892

====

KINAI MŰVÉS ZET

A sorozatos kiállítások között sor került most a kínai művészet bemutatására is: Vitrinekben és falakon az ősi kínai kultúra tárul elénk könyvekben és reprodukciókban. Az i. e. századok sirszobrászata, a mi középkorunknak megfelelő időből való dekadens szépségkeresés, az ősi vallás babonásdiszú bronzedényei, színjátékuk egyéni, számunkra gyakran érthetetlen megnyilvánulása, a korai falfestészet, selyemre vagy kizszipapírra festett képeik, a porcelán ragyogó periódusai, a fanetszés jellegzetesen kínai technikája a legrégibb időktől máig; a tusrajz utólérthetetlen könnyedsége és mélysége, amely az európai festészetet is megihlette, a mai könyvkiadás és a papirkivágások gazdag anyaga csak kis részt mutat be a végtelen sokrétű, mélyenjáró és művészi kulturává érett kínai kincsekből.

A kiállítás érdeme, hogy olyan sokoldalú, hogy szinte a teljesség érzését kelti, bár természetesen nem is lehet az.

Az üveglapok közé fogott lapok jó hatást keltenek, bár a technikai kivitelbe kis hibák kerültek - a tartószinórok elcsusztaak, és ezek helyenkint átvágják, vagy rosszul keretezik a képet - a gondolat mégis artisztikus és megérdemli, hogy javított lehetőségével foglalkozzunk.

Mint a Könyvtár régi dolgozója megdöbbenve fedeztem fel, hogy 4 vitrin teljes anyaga az Eumorfusos gyűjtemény híres és féltett 10 kötetes katalógusából kiemelt képanyag! Ez a kiállítás szépségét jelentősen emeli, de az igen ritka könyvsorozat értékét határozottan csökkenti, még a képek visszahelyezése után is.

Elvégig könyvtár vagyunk!

S.M.

ESMÉLÉNYNAPTÁR

Augusztus 20.	Alkotmányunk ünnepe.
" 24.	Kölcsey Ferenc halálának 120. évfordulója.
" 29	Varinthy Frigyes halálának 20. évfordulója.

Tanulmányi kirándulás Keszthelyre

Könyvtárunk KISZ szervezete az Intézetvezetőség támogatásával tanulmányi kirándulást szervezett a keszthelyi Helikon könyvtár és a járási könyvtár megtekintésére. Résztvett 12 fiatal könyvtáros és 1 amatőr könyvbarát. A kirándulás célja, hogy fiatal könyvtárosaink megismerkedjenek Magyarország egyik legnevezetesebb főuri, galériás teremkönyvtárával és ugyanakkor a keszthelyi járási könyvtár munkamódszerét is tanulmányozzák.

Hosszu hónapok szervezési munkája eredménye az lett, hogy 1958 július 5.-én 13 óra 6 perckor elindulhatott az élelemmel jól felszerelt tanulmányi expedíció kiküldetése színhelyére /különleges világnap lévén/. Könyvtárosaink /talán ez már megszokás nálunk/, itt sem tagadták meg magukat, mert az indulás előtt még néhány perccel is aggódnunk kellett azokért, akik mindig az utolsó percben érkeznek.

Menetrendszerinti pontossággal, jó hangulatban érkezünk meg Keszthelyre, ahol a Szabadság Szállóban szálltunk meg. A szálló egyik nevezetessége, hogy rajtunk kívül Csokonai Vitéz Mihály is itt töltött valószínűleg néhány kedves napot, melyről Keszthely városa emléktáblával emlékezik meg. /Velünk ez biztosan nem fog megcsúszni./ Alig hevertük ki az utazás fáradalmait és csillapítottuk farkasétvágyunkat, mi a Balaton szerelmesei máris a "Magyar tenger" kies partjának meglátogatására indultunk. Nem rettentett vissza bennünket sem a 2 km-es út, sem a szunyogok vérszomjas inváziója. Sajnos nem sokáig gyönyörködhettünk a festői balatoni alkonyatban, mert nagy cseppekben esni kezdett az elmaradhatatlan eső. Sietve igyekeztünk a város felé. Itt két irányba tértünk el. Az egyik csoport a "Béke" étterem kerthelyiségének táncparkettáján mutatta be "fővárosi" tánctudását, sajnos az összhangot sehogy sem sikerült megtalálniuk a zenekarral, a másik csoport a kényelmesebb megoldást választva, összegyeeztetve a pihenést a szórakozással /más nem lévén/ végigkacagta a "Bum, a katona" c. filmet. /Példaképpül választhatnák sokan a könyvtár dolgozói közül az időnagybirtokos óraműpontosságu bátor katonát./

Másnap a Balaton Múzeum megtekintése szerepelt programunkon. Keszthelyen nem lehet 2 percet sem feleslegesen eltölteni, hiszen a város legtöbb épülete műemlék, vagy műemlék jellegű épület. A különböző építészeti stílusok mellett a város egyik legrégebb építészeti műemléke az 1300-as években épített rk. templom csodálatos mozaik berakásu ablakjaival. A szállóban is akadt kellemes szórakozás: a kártya. Volt, aki nem tudott nyerni s kétségbeesésében kétségbe vonta partnere "ÜBER" képességeit. Mások "olvi szempontok" köré csoportosították cselekedeteiket. A d.u.-i hévizi ki-

ránduláson mindenki résztvett, /azok is, akik nem akartak résztvenni/, s olyan jól érezték magukat, hogy csak nehezen tudtak elválni a pocsolyás kénes gyógyítóhatású forrástól. A fürdés utáni szomjuságát mindenki tetszés szerinti nedűvel próbálta oltani, de a legnagyobb sikert az "egri bikavér" aratta. Amilyen jól éreztük magunkat Hévi-zen, olyan csalódás ért bennünket a keszthelyi "Halászcserdében" ahol ünnepi diszvacsoránkat rendeztük meg. Hála a kiszolgáló személyzet "kifogástalan és előzékeny" kiszolgálásának, két részben, közel 3 órán belül szórványosan sikerült is. E kellemetlen epizód után, hogy a párok jobban egymásra találjanak a fentebb már említett helyen a táncbän kerestek némi megnyugvást, mely többé-kevésbé sikerült is. Akadt itt is hiba - nem mondhatjuk /ugylátszik, a Vendéglátó Vállalatnak országszerte van hibája/, - a poharak kétes tisztasága és ciklámenruzsos széle keltett kis nézeteltérést.

Hétfőn az első utunk a keszthelyi járási könyvtárba vezetett, mely erősen emlékeztetett egy kisebb kerületi fiókkönyvtárra /6-7000-es állományát tekintetvéve./ A kastély egyik földszinti szárnyában nyert elhelyezést. Három helyiségből áll. Nevezetessége az, hogy a kastély híres márványtermének egyik leválasztott része. Jelenleg leltároznak és szabad polcra elégitik ki a látogatók igényeit. Katalógusukat is most rendezik, s erre felhasználják a Könyvtár-ellátó által készített egységes katalógus kartonokat. Az olvasók száma az állományhoz képest viszonylag kevés, mert a könyvtár kissé kiesik a város központjától. Szép olvasóteremük van. Folyóirataik propagálására a ferde folyóiratállványt használják, a folyóirat címét az állványon feltüntetik, amely nemcsak azzal az előnnyel jár, hogy az olvasó 10-15 folyóiratcímét lát, hanem ez a módszer az újságok és folyóiratok visszahelyezését is nagyon megkönnyíti.

Ezután a Helikon könyvtárat tekintettük meg. A díszes empire jellegű könyvtárterem az ország egyik legszebb könyvtári műemléke. A könyvtár vezetője kalauzolt végig a termen. Szerencsénkre a rokon kapcsolatnak, a könyvtár minden részét végig barangolhattuk. Előadást hallottunk történetéről és állományának gyarapodásáról. Különböző nemzedékek idején. Alapítója Festetics György a lelkes irodalombarát a XVIII.sz. végétől gyűjtötte a legkülönbözőbb irodalmi kincseket. Találhatók itt termékek a XV., XVI. századból is, kéziratok, miniatürök. Levéltári anyaga őrzi Zrínyi Ilona, II. Rákóczi Ferenc, Pázmány Péter, Liszt Ferenc stb. levelezéseinek egy részét. Gyönyörködhetünk a díszes kivitelű dus kéziaranyozású könyvkötészeti remekművekben, bőrkötésű sorozati művekben. Láttuk a könyvtár legkisebb és legnagyobb könyvét, a bélyeg nagyságú és az 50x70cm nagyságú. Balintésreméltó a kottatár is, amely első kiadású operákat, régi magyar nótákat, magyar és főleg olasz szerzők műveit őrzi.

A könyvtár a könyvállományát a müncheni szakközpont min-tájára kezdetben 7, majd a növekedést figyelembevéve 9, 12, szakcsoportba rendezte. Jelenleg 29 szakcsoportra tagolja könyvanyagát.

Most folyik a könyvtár régi katalógusának rendezése, melyet eredeti alakjában akarnak a könyvtárteremben elhelyezni.

A könyvtár 1945 óta a mezőgazdasági könyveket is be-dolgozza. Kérdéses, - nem csökkent-e az új anyaggal való higitás a régi könyvtárnak, mint könyvtári műemléknek értékét. Üdvösebb lenne, ha ezzel az anyaggal az elég alacsony kötetszámu járási könyvtár állományát emelnék.

Jelenleg a könyvtár állománya 70.000 kötet. Nagyon sok a kötetlen és erősen elrongálódott könyv, nem ártana a res-taurálásra több gondot fordítani. Érthetetlen, hogy ilyen nagy nevű könyvtárnak nincs házi könyvkötészete, melyet az állományvédelem és a könyvtár egyaránt megérdemel.

A csodálatos szobrok, vázák, festmények és a falfaragással borított termek egyik ámulatból a másikba ejtettek bennün-ket. Felejthetetlen élményt jelentett ez a kirándulás.

Köszönjük a K I S Z vezetőségének a jó és eredményes kirándulás gondolatát. Hálásak vagyunk az intézetvezetőség-nek, hogy a fiatal könyvtárosok részére ezt lehetővé tette, s megismerkedhettünk országunk egyik nagy könyvtárával. Szeretnénk, ha ezzel a tanulmányi kirándulások szervezése nem fejeződne be, és sor kerülne továbbiakra is.

Rohla Márton

SIÓFOKRA strandkirándulást rendez a Természetbarát Iroda augusztus 17.-én. A különvonatra érvényes menettérti jegy ára 22 forint. Jelentkezni és fizetni GÖRGÉNYI Ottó-nál lehet július 28.-ig.

A szerkesztésért és kiadásért az igazgató felel.
Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sokszorosítása.
Szerkeszti és kiadja a Tájékoztató és Propagandacsoport.

O L V A S T A M Á R ?

- Kurt Tucholsky: Prózai írások.
Életképek Berlinből, Párisból az I. Világháború utáni időkből.
NAGYVILÁG 1958. 6.sz. 821-823. old.
- J. Moralevics: A korlátlan lehetőségek anyaga
Az üveg sokféle felhasználása a szovjet iparban. /Sok színes illusztrációval/.
SZOVJETUNIÓN, 1948. 4.sz. 23-27. old.
- René Guy Cadou: Versek.
Nemrég elhalt fiatal francia költő, Apollinaire tanítványa. A francia falu, a vidék költője.
NAGYVILÁG, 1958. 6.sz. 826-829. old.
- Dr. Szendei Ádám: A tudathasadás.
A skizofréniát elektrosokkos kezeléssel próbálják gyógyítani.
ÉLET ÉS TUDOMÁNY, 1958. 25.sz. jun.22. 792-794. old.
- Lyka Károly: Michelangelo és remekei a Sixtus-kápolnában.
Római szobrai és képei.
ÉLET ÉS TUDOMÁNY, 1958. 22.sz. jun.1. 687-692. old.
- Illés Béla: Pipafüst.
Képzeltbeli beszélgetés a mai írókról Mikszáth Kálmánnal.
KORTÁRS, 1958. 6.sz. jun. 825-831. old.
- Hyman Lumer: Az Egyesült Államok mai gazdasági helyzete.
Csökken az ipari kapacitás - növekednek a fegyverkezési kiadások. Infláció, magas adók.
NEMZETKÖZI SZEMLE, 1958. 7.sz. 75-85. old.
- Dolores Ibarruri: Politikai változások előestéjén Spanyolországban.
A Franco diktatura hanyatlik.
NEMZETKÖZI SZEMLE, 1958. 7.sz. július 40-48. old.
- A "népi" írókról.
Az MSZEP. Központi Bizottsága mellett működő kulturális elméleti munkaközösség állásfoglalása.
TÁRSADALMI SZEMLE, 6.sz. jun. 38-69. old.

OLVASTA MÁR ?

- Basch Lóránt: Két literátor /Osvát és Babits/.
Részlet a Baumgarten-alapítvány történetéről készülő műből. A NYUGAT szerepe a huszas években. Ill.
IRODALOMTÖRTÉNET, 1958. 2.sz. május 233-242. old.
- Rónay György: Jékely Zoltán: Tilalmas kert. /Versek, 1931-1956/
Jékely utjának és világának "térképe".
IRODALOMTÖRTÉNET, 1958. 2.sz. május 281-288. old.
- Palásti László: Nyolcemeletes riport a "Költői-ról". Ill.
Budapest legmodernebb kórháza.
ORSZÁG VILÁG, 1958. 22.sz. jun.4. 4-5.old.
- Csapó György: Amszterdami notesz. Ill.
ORSZÁG VILÁG, 1958. 26.sz. jul. 2. 9.old.
- Rajna Béla: Fehér éjszaka Leningrádban. Ill.
Városképek, hangulatok.
ORSZÁG VILÁG, 1958. 26.sz. jul.2. 6-7.old.
- Körmives Imre: A dráma nagy csillaga. Ill.
Száz éve halt meg Rachel, a nagy francia színésznő.
ORSZÁG VILÁG, 1958. 26.sz. jun. 26. 5.old.
- Pápay Gyula: A mongol főléma vendége voltam. Ill.
ORSZÁG VILÁG, 1958. 26.sz. jun. 26. 4.old.
- Radó István: Magyar találmány volt a Zeppelin-légihajó.
A feltaláló tönkrement és elpusztult, Zeppelin világhírűvé lett. Ill.
MAGYAR IFJUSÁG, 1958. 26.sz. jun.28. 7.old.
- Somos Ágnes: Eltörött a hegedűm.
A 100 éve született szegedi nótafa. - Dankó Pista emlékére. Ill.
MAGYAR IFJUSÁG, 1958. 24. sz. jun.14. 6.old.

